ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

'Αριθμός άντιγράφου. 2..

## Σημείωμα έπί τῆς Συμβάσεως Παροχῆς 'Ηλεκτρικῆς 'Ενεργείας πρός τήν Βιομηχανίαν 'Αλουμινίου

Τά έπόμενα σχόλια κατατάσσονται εἰς τέσσαρας ὁμάδας ἤτοι : 1) Σχόλια έπί τῶν ἀρχῶν τῶν σχετιζομένων πρός τήν διάρκειαν τῆς Συμβάσεως καί τήν μορφήν τῆς δομῆς τοῦ τιμολογίου. 2) Σχόλια έπί τοῦ μεγέθους τοῦ τιμολογίου 3) Λεπτομερῆ σχόλια έπί ὡρισμένων έκ τῶν ὅρων τῆς Συμβάσεως. 4) 'Επιχειρήματα ἅτινα δύναται νά προταχθοῦν προκειμένου νά ζητηθῆ ἡ κατάργησις τῆς Συμβάσεως καί ἡ έπανεξέτασις τοῦ ὅλου ζητήματος.

### I. Σχόλια έπί τῆς διαρκείας καί τῆς δομῆς τοῦ τιμολογίου

#### 1. 1. Διάρκεια τῆς Συμβάσεως

'Αποτελεῖ βασικόν σφάλμα ἡ σύναψις Συμβάσεως διά περίοδον 50 ἐτῶν (καί δή δι'οἱανδήποτε περίοδον ὑπερβαίνουσαν, ἔστω 10 ἔτη) ἄνευ α) εἴτε ἄρθρου περί "διακοπῆς" τῆς Συμβάσεως ἐπενεργοῦντος κατά διαστήματα, ἔστω 10 ἐτῶν β) εἴτε αὐτομάτου "ἐσωγενοῦς" ρυθμιστοῦ τῆς τιμῆς διά τοῦ ὁποίου νά ἐπιτυγχάνεται ἡ τροποποίησις τῆς τιμῆς συμφώνως πρός ὡρισμένας προδιαγραφείσας μεταβολάς.

(α) Τό ἄρθρον περί "διακοπῆς" θά καθίστα δυνατήν τήν ἀναθεώρησιν τῆς Συμβάσεως κατά καθωρισμένα διαστήματα τῇ αἰτήσει ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων, κατόπιν τῆς δεούσης προειδοποιήσεως. Τοῦτο ἀποτελεῖ μέτρον προστασίας τῶν συμβαλλομένων ἐνῶ ἐξ ἴσου συνεπάγεται κίνδυνον δι'ἀμφοτέρους. Διά τήν ΔΕΗ ὅμως ὁ μέγιστος κίνδυνος θά ἦτο, ὅτι ὡρισμένον ποσοστόν ἠλεκτρικῆς ἰσχύος θά διετίθετο ἐνωρίτερον ἀπό ὅτι θ'ἀπήτει μία κανονική ἀνέλιξις τοῦ φορτίου καί ὅτι μικρόν ποσοστόν τοῦ ἐξοπλισμοῦ μεταφορᾶς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας θά ἠχρηστεύετο.

(β) Τό ἄρθρον τό ἀναφερόμενον εἰς τήν μεταβολήν τῆς τιμῆς θά καθίστα δυνατήν τήν ρύθμισιν τῆς τιμῆς τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας συμφώνως πρός τάς διακυμάνσεις ἄλλων παραγόντων, ὡς ἡ τιμή τοῦ καυσίμου, τά ἡμερομίσθια, τό κόστος διαβιώσεως, ἤ ἡ ἀξία τῆς δραχμῆς.

Γίνεται πολλάκις ἡ σκέψις ὅτι εἰς τήν περίπτωσιν ὑδροηλεκτρικῶν σταθμῶν ἡ προστασία ἥτις παρέχεται ἀπό τῆς παραγράφου (α) ἤ (β) δέν εἶναι ἀπαραίτητος. Προβάλλεται τό ἐπιχείρημα ὅτι ἐφ'ὅσον τά ἀναγκαῖα μέσα χρηματοδοτήσεως ἔχουν ἐξασφαλισθεῖ μέ βάσιν σταθερόν ἐπιτόκιον καί αἱ ἐργασίαι κατασκευῆς ἔχουν ἀποπερατωθεῖ, δέν εἶναι δυνατόν νά προκύψη σημαντική αὔξησις τοῦ κόστους εἰς τό μέλλον.

'Η ἐπιχειρηματολογία αὕτη εἶναι ἀπατηλή, διότι ἡ ἀξία τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἤ οἱασδήποτε ἄλλης ὑπηρεσίας ἤ ἀγαθοῦ πρέπει νά μετρᾶται εἰς πᾶσαν χρονικήν στιγμήν ἐπί τῇ βάσει τοῦ τί ἀντιπροσωπεύει εἰς τήν πραγματικότητα καί ὄχι τῆς δραχμῆς. 'Ομοίως ὡς κόστος δέον νά λαμβάνεται τό κόστος ἀντικαταστάσεως τῶν ἀναλισκομένων κατά τήν θεωρουμένην ἐποχήν. Εἶναι ἀδύνατον νά προεἰπῃ τίς τί πρόκειται νά συμβῇ κατά τά ἑπόμενα 50 ἔτη, ἀποτελεῖ ὅμως καθολικήν σχεδόν ἀνά τόν κόσμον ἐμπειρίαν ὅτι ἡ ἀξία τοῦ χρήματος πίπτει κατά 2% ἕως 3% τοὐλά-

./.

χιστον τό ἔτος. Ἡ μέση τιμή πωλήσεως ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐν Ἑλλάδι σήμερον εἶναι 10πλασία περίπου τῆς τιμῆς τῆς Συμβάσεως Ἀλουμινίου. Εἶναι δυνατόν μετά 40 ἔτη ὁ Ἕλλην πολίτης νά πληρώνη (εἰς δραχμάς) τιμήν πολλαπλασίας τῆς σημερινῆς καί τό Ἀλουμίνιον ν'ἀξίζη ἀρκετάς φοράς περισσότερον, ἐνῶ ἡ Ἑταιρεία Ἀλουμινίου θά πληρώνη τήν αὐτήν ἀκριβῶς ὡς καί σήμερον τιμήν δι'ἠλεκτρικήν ἐνέργειαν. Τοῦτο θ'ἀπετέλει ἀνυπόφορον κατάστασιν, ἡ ὁποία μετά βεβαιότητος σχεδόν θά κατηργεῖτο ὑπό τό βάρος τῆς λαϊκῆς πιέσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς της κατοχυρώσεως.

Γενικῶς ὑποτίθεται ὅτι ἐνῶ ὁ ἄνθραξ καί ὁ λιγνίτης ἀποτελοῦν "φθῖνον ἐνεργητικόν" οἱ ὑδροηλεκτρικοί σταθμοί ἀνανεοῦνται εἰς τό διηνεκές. Τοῦτο, ἐντούτοις, θεωρούμενον εἰς τό πλαίσιον ἑνός σταθερῶς αὐξανομένου ἠλεκτρικοῦ φορτίου μερικῶς καί μόνον εἶναι ἀληθές. Ἀκόμη καί χῶραι αἱτινες εἶναι ἐξαιρετικῶς πλούσιαι εἰς ὑδροηλεκτρικόν δυναμικόν, τό ὁποῖον ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο ἀνεξάντλητον, διαπιστοῦν σήμερον ὅτι ὅλαι αἱ πραγματικῶς εὐνοϊκαί περιπτώσεις ἔχουν ἤδη πλήρως ἀξιοποιηθῆ, ἐνῶ πρόσθετα ἠλεκτρικά φορτία πρέπει νά ἀντιμετωπισθοῦν διά τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοποθεσιῶν ὑπό πολύ ὑψηλοτέρας δαπάνας κεφαλαίου.

1. 2. Ἡ Δομή τοῦ Τιμολογίου

Τό τιμολόγιον λαμβάνει τήν μορφήν σταθερᾶς τιμῆς ἀνά μονάδα ἐνεργείας (κιλοβατῶρα KWH). Τοῦτο, ἀπό ἀπόψεως ἀρχῆς, εἶναι λανθασμένον, ἰδίως προκειμένου περί ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου τοῦ ὁποίου ἔπαραμελητέον καί μόνον ποσοστόν τοῦ κόστους συσχετίζεται πρός τήν κιλοβατῶραν. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐάν ὁ συντελεστής φορτίου (δηλαδή ὁ λόγος τῶν κιλοβατωρῶν πρός τά κιλοβάτ τῆς μεγίστης ζητήσεως) εἶναι σταθερός, ὡς πρόκειται πιθανῶς νά συμβῆ μέ τήν παραγωγήν Ἀλουμινίου, μία τιμή ἀνά κιλοβατῶραν παριστᾶ μίαν τιμήν ἀνά κιλοβάτ, ἀλλά αὐτό εἶναι ἄλλο θέμα. Ὁ καθ'ἑαυτῷ σκοπός τοῦ τιμολογίου ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας εἶναι νά συσχετίση τήν τιμήν πρός τό κόστος κατά τρόπον αὐστηρόν καί ἀκριβῆ, ἀνεξάρτητον τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ πελάτου ἤ τῶν χρησιμοποιουμένων βιομηχανικῶν κατεργασιῶν. Θά ἔδει νά εἶναι ἀπολύτως σαφές καί νά λαμβάνη ὑπ'ὄψιν του "χρόνος", νά μή βασίζεται δέ ἁπλῶς εἰς ὅ,τι φαίνεται "πιθανόν" σήμερον.

Ἡ ΔΕΗ οὔτε ἄμεσον γνῶσιν οὔτε ἔλεγχον ἔχει τῶν κατεργασιῶν αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται ὑπό τῶν πελατῶν της. Μετά πάροδον 30 ἐτῶν εἶναι δυνατόν ἡ Ἑταιρεία Ἀλουμινίου νά χρησιμοποιῆ διαφορετικήν κατεργασίαν λειτουργοῦσαν εἰς τό ἥμισυ τοῦ σημερινοῦ συντελεστοῦ φορτίου. Θά ἠδύνατο τότε νά ἀγοράζη αὐτη κιλοβάτ μεγίστης ζητήσεως εἰς τό ἥμισυ τῆς σημερινῆς τιμῆς.

Ἐν συνοψίσει, ἡ ἀνά κιλοβάτ ἐπιβάρυνσις ἀποτελεῖ τήν πεμπτουσίαν ἑνός τιμολογίου ρυθμίζοντος τά τῆς παροχῆς ὑδροηλεκτρικῆς ἐνεργείας καί τό στοιχεῖον αὐτό ἀπουσιάζει ἀπό τό παρόν τιμολόγιον. Ἐάν ὑπάρχουν ἀνά τόν κόσμον παρόμοια παραδείγματα τοιαύτης παραλείψεως δέν εἶναι δυνατόν παρά νά εἶναι ἐλάχιστα.

Εἰς τήν ἰδανικήν καί δικαίαν περίπτωσιν τό τιμολόγιον πρέπει νά συνίσταται ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τριῶν στοιχείων ἤτοι:

α) Μίας ἐτησίας ἐπιβαρύνσεως ἰσχύος (KW) βάσει τῆς μετρουμένης μεγίστης ζητήσεως κατά τήν διάρκειαν τοῦ ἔτους.

β) Μίας ἐπιβαρύνσεως ἐνεργείας (KWH) βάσει τῆς μετρουμένης ἐτησίας καταναλώσεως.

γ) Μίας ἐλαχίστης ἐτησίας ἐπιβαρύνσεως ἀσχέτως τῆς καταναλώσεως.

'Η ἐλαχίστη ἐπιβάρυνσις (γ) δύναται νά λάβη μίαν ἐκ πολλῶν διαφόρων μορφῶν. Δύναται νά συσχετισθῆ αὕτη πρός τήν (α) ἤ τήν (β), οὕτως ὥστε ὁ πελάτης νά πληρώνη εἴτε δι'ὡρισμένην ἐλαχίστην ζήτησιν εἴτε δι'ὡρισμένον ἐλάχιστον καταναλώσεως. Οἱανδήποτε πάντως μορφήν καί ἐάν λάβη ἡ ἐπιβάρυνσις αὕτη, θά πρέπει νά ἐγγυᾶται εἰς τήν ΔΕΗ ἔν ὡρισμένον ἐλάχιστον ἐτήσιον ἔσοδον.

## 2. Σχόλια ἐπί τοῦ Μεγέθους τοῦ Τιμολογίου

### 2. 1. Τιμή

'Υπό πᾶν νοητόν πρῖσμα καί ἐάν ἐξετασθῆ ἡ συμβατική τιμή διά τήν παροχήν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας πρός τήν Βιομηχανίαν 'Αλουμινίου, εἶναι αὕτη ἐξαιρετικῶς χαμηλή, πρός οἱονδήποτε πρότυπον συγκρινομένη. Οἱ ἀριθμοί ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

| | MILLS/KWH | λεπτά/KWH |
|---|---|---|
| Πρῶτα 16 ἔτη | 3,1 | 9,3 |
| 'Επόμενα ἔτη | 3,6 | 10,8 |

Οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοί δύνανται νά ὑποστοῦν οὐσιαστικήν κριτικήν διά τῆς παραθέσεως ἑτέρων ἀριθμῶν εἰς τούς ὁποίους φθάνει κανείς διά μίας σειρᾶς ἄλλων ὑπολογισμῶν.

### 2. 2. 'Υποθετική ἀξιοποίησις τοῦ Καστρακίου διά τήν Τροφοδότησιν τοῦ 'Αλουμινίου μόνον.

Κατά τόν ὑπολογισμόν αὐτόν ἔγιναν αἱ κάτωθι παραδοχαί:

| | | |
|---|---|---|
| Δαπάνη κεφαλαίου διά 3 μονάδας τῶν 80 MW | $52,1 \times 10^6$ | $ |
| Μείωσις λόγῳ μή προμηθείας τῆς 3ης μονάδος | $5,4 \times 10^6$ | $ |
| Δαπάνη διά 2 μονάδας μόνον | $46,7 \times 10^6$ | $ |
| Λαμβάνοντες 30 δρχ. = 1 $ ἔχομεν | $1.401 \times 10^6$ | δρχ. |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 'Ετησία ἐπιβάρυνσις κεφαλαίου: | | | |
| 'Επιτόκιον | 6,000% | | |
| 'Απόσβεσις ἐπί τῇ βάσει ζωῆς 65 ἐτῶν (πίνακες 6%) | 0,139% | | |
| | 0,100% | | |
| 'Ασφάλεια | | | |
| Σύνολον | 6,239% | $87,3 \times 10^6$ | δρχ./ἔτος |
| Λειτουργία & συντήρησις | 0,360% | $5,0 \times 10^6$ | " " |
| Σύνολον | | $92,3 \times 10^6$ | " " |

Παραδεχόμενοι μίαν μέσην ἐτησίαν παραγωγήν $800 \times 10^6$ KWH καταλήγομεν εἰς τήν τιμήν 11,54 λεπτά ἀνά KWH.

Προσθέτοντες 9% διά δαπάνας μεταφορᾶς καί ἀπωλείας, ἔχομεν 12,58 ἔστω 12,6 λεπτά ἀνά KWH.

Εἰς περίπτωσιν ἐγκαταστάσεως καί τῶν τριῶν μονάδων (ὁπότε ὑπάρχει πλήρης ἐφεδρεία ἰσχύος καί δυνατότης ἐτησίας παραγωγῆς $860 \times 10^6$ KWH) τό κόστος θά ἦτο 13,05 λεπτά ἀνά KWH.

Εἰς ὑπολογισμούς ὡς ὁ ἀνωτέρω, οἵτινες βασίζονται ἐπί τοῦ τμηματικοῦ κόστους ἑνός μεμονωμένου αὐτοεγκιβωτισμένου συγκροτήματος σταθμοῦ παραγωγῆς καί καταναλωτοῦ, δέν ὑπάρχει συνήθως πρόβλεψις διά τά κατωτέρω στοιχεῖα:

./.

Ἐφεδρεία ἰσχύος (KW). Ἡ ἐξησφαλισμένη ἰσχύς (FIRM CAPACITY) περιορίζεται ὑπό τῆς ἐγκατεστημένης ἰσχύος τοῦ ἔργου μεῖον τήν ἰσχύν τῆς μεγίστης μονάδος διά τήν περίπτωσιν βλάβης.

Ἐφεδρεία ἐνεργείας (KWH). Ἐφ'ὅσον ἡ παραγωγή ἐνεργείας ἑνός ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ περιορίζεται ὑπό τῆς βροχοπτώσεως καί τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ ἔργου, ἡ ἀπόδοσις ὑπό συνθήκας μεγίστης ξηρασίας εἶναι δυνατόν νά ἐπιφέρη περιορισμούς εἰς τήν παραγωγήν τῆς βιομηχανίας.

Πρόβλεψις διά τήν αὔξησιν τοῦ φορτίου. Ἐάν ἡ ζήτησις ἰσχύος αὐξηθῆ εἶναι ἀδύνατον νά γίνῃ αὔξησις τῆς ἰσχύος ἑνός μεμονωμένου ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ ταχέως, ἐάν εἶναι καθόλου δυνατόν νά πραγματοποιηθῆ τοῦτο.

Δαπάναι διευθύνσεως, γενικά ἔξοδα καί δαπάναι ἐγκαταστάσεων γενικῆς χρήσεως. Πρέπει νά κατανοηθῆ ὅτι ἡ οἰκονομική ἀξιοποίησις ἑνός ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου προσαρμόζεται πρός τά φυσικά χαρακτηριστικά του. Πιθανόν νά ὑπάρξη δυνατότης ἐπιλογῆς μεταξύ περισσοτέρων συντελεστῶν φορτίου, διά τούς ὁποίους νά δύναται τοῦτο νά πραγματοποιηθῆ. Συνήθως ὅμως τά περιθώρια δέν εἶναι εὐρέα καί ἅπαξ ἡ ἐπιλογή ἔγινε σπανίως δύναται αὕτη νά τροποποιηθῆ. Ἡ ἐν λόγῳ ἀκαμψία δέν ὑπάρχει εἰς τήν περίπτωσιν θερμικῶν σταθμῶν, αἱ μονάδες τῶν ὁποίων λειτουργοῦν συνήθως ὑπό ὑψηλούς συντελεστάς φορτίου κατά τά πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς των καί προοδευτικῶς χαμηλοτέρους ἀργότερον. Προκύπτει ὅθεν ὅτι ἓν μεικτόν σύστημα θερμικῶν καί ὑδροηλεκτρικῶν σταθμῶν προσφέρει τόν βέλτιστον τρόπον ἐκμεταλλεύσεως τῶν πόρων μίας χώρας ὡς ἡ Ἑλλάς, ἥτις διαθέτει ἀποθέματα ἀμφοτέρων τῶν ἐνεργειακῶν αὐτῶν πηγῶν εἰς ἀξιολόγους ποσότητας. Μεμονωμένη ἀξιοποίησις θά συνεπήγετο σημαντικήν σπατάλην ἐπενδύσεων, δοθέντος ὅτι εἶναι λίαν ἀπίθανον τά χαρακτηριστικά ἑνός σταθμοῦ παραγωγῆς θερμοηλεκτρικῆς εἴτε ὑδροηλεκτρικῆς ἐνεργείας νά ἀνταποκρίνωνται ἀκριβῶς πρός τάς ἀπαιτήσεις μίας συγκεκριμένης βιομηχανίας.

2. 3. Τμηματικόν κόστος 4 νέων ἔργων.

Πρό δύο ἢ τριῶν ἐτῶν παρόμοιοι ὡς ἀνωτέρω ὑπολογισμοί ἔγιναν εἰς μίαν ἐργασίαν ὑπό τόν τίτλον "σημείωμα ἐπί τῶν νέων βιομηχανικῶν τιμολογίων". Τό ἐπιτόκιον, ἡ μέθοδος ἀποσβέσεως, καθώς καί αἱ ἄλλαι τοιαύτης φύσεως παραδοχαί, εἶναι αἱ αὐταί μέ τάς χρησιμοποιηθείσας ἀνωτέρω διά τό Καστράκι. Τά ἀποτελέσματα τῶν ὑπολογισμῶν δίδονται εἰς τόν ἀκόλουθον πίνακα:

| Ἔργον | Ἰσχύς MW | Μέση ἐτησία παραγωγή $10^6$ KWH | Πρόσθετος ἐπιβάρυνσις διασυνδέσεως | Κόστος παραγωγῆς ἀνά KWH MILLS | λεπτά |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. Καστράκι | 240 | 880 | 9 % | 4,30 | 12,90 |
| 2. Κρεμαστά | 400 | 1600 | 9 % | 3,24 | 9,72 |
| 3. Πτολεμαΐς II & III | 250 | 1800 | 9 % | 5,55 | 16,60 |
| 4. Μεγαλόπολις I & II | 250 | 1800 | 9 % | 5,45 | 16,30 |
| 5. Συνδυασμός τῶν 4 | 1140 | 6080 | 12 % | 4,86 | 14,60 |

./.

Κατά τήν γνώμην τοῦ γράφεντος οἱ ἀριθμοί αὐτοί δέν εἶναι καθόλου ρεαλιστικοί καί δή στεροῦνται πραγματικοῦ νοήματος. Αἱ γραμμαί 1 καί 2 τοῦ πίνακος ἀφίνουν νά ὑπονοηθῆ, ὅτι ἐάν οἱ σταθμοί Καστρακίου καί Κρεμαστῶν ἠδύναντο νά ἀξιοποιηθοῦν ἀποκλειστικῶς διά πλησίον των ἀνεγειρομένην Βιομηχανίαν Ἀλουμινίου θά ἠδύναντο νά τῆς προμηθεύσουν ἐνέργειαν εἰς τιμάς κειμενομένας μεταξύ 10 - 13 λεπτῶν. Τοῦτο δέν εἶναι ἀκριβές. Ἡ τιμή ἥτις περιλαμβάνεται εἰς τήν γραμμήν 1 εἶναι διά παροχήν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ὑπό συντελεστήν φορτίου μικροτέρου τοῦ ἡμίσεως τοῦ τοιούτου τῆς Βιομηχανίας Ἀλουμινίου. Ὁ μόνος τρόπος ἀποδοτικῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Καστρακίου θά ἦτο νά συνδεθῆ τοῦτο καί πρός ἄλλα φορτία. Ἡ τιμή τῆς γραμμῆς 2 ἀποκλίνει ἀκόμη περισσότερον καθόσον ἀντιστοιχεῖ εἰς τήν παραγωγήν σταθμοῦ 400 MW.

Ὁ μόνος δυνατός τρόπος κατά τόν ὁποῖον οἱ 4 ἐν λόγῳ σταθμοί θά ἠδύναντο νά λειτουργήσουν οἰκονομικῶς καί ἀποδοτικῶς εἶναι νά ἀποτελέσουν οὗτοι τμῆμα ἑνός διασυνδεδεμένου ἠλεκτρικοῦ συστήματος ὅπως πράγματι τοιουτοτρόπως προτίθενται οὗτοι νά χρησιμοποιηθοῦν. Ἡ λειτουργία ἐν συσχετισμῷ πρός Βιομηχανίαν Ἀλουμινίου ὡς μεμονωμένων αὐτοεγκιβωτισμένων συστημάτων θά ἦτο ἀντιοικονομική. Ἐφ'ὅσον εἰς τήν πραγματικότητα δέν πρόκειται νά λειτουργήσουν τοιουτοτρόπως, οἱοδήποτε ὑπολογισμοί βασιζόμενοι ἐπί τοιαύτης παραδοχῆς δέν ἔχουν θέσιν.

Πράγματι θά παράσχουν οὗτοι ἐνέργειαν ὄχι εἰς ἐργοστάσιον Ἀλουμινίου ἀλλά εἰς τό σύστημα τῆς ΔΕΗ, ἡ δέ Βιομηχανία Ἀλουμινίου δέν θά ἀγοράζῃ ἠλεκτρικήν ἐνέργειαν ἔκ τινος ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ ἀλλά ἐκ τοῦ δικτύου τῆς ΔΕΗ. Αὐτά εἶναι τά φυσικά δεδομένα τοῦ θέματος καί τό τιμολόγιον πρέπει νά ἀντιστοιχεῖ πρός αὐτά καί ὄχι πρός φανταστικόν τι ἐφεύρημα.

Τό ἀνωτέρω γεγονός γίνεται ἐμμέσως παραδεκτόν ὑπό τῶν ὅρων τῆς Συμβάσεως τῶν ἀφορώντων εἰς τήν ἐξασφάλισιν τῆς παροχῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διά τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ γενικοῦ δικτύου. Οἱ ὅροι τῆς Συμβάσεως φαίνονται ὡς νά ἀποσκοποῦν εἰς τήν ἐξασφάλισιν τῶν οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων τά ὁποῖα προσφέρει ἡ ζωή τῆς νήσου μέ τήν ἀσφάλειαν καί τάς ἀπολαύσεις τῆς ἠπειρωτικῆς χώρας· ζητεῖται ἀσφάλεια ἄνευ ὅμως τῆς πληρωμῆς τῶν ἀσφαλίστρων.

2. 4. Σύγκρισις μέ Ἀμερικανικάς Συμβάσεις

Ἡ τιμή τῆς Ἑλληνικῆς Συμβάσεως δύναται νά παραβληθῆ πρός τήν τιμήν τῶν συμβάσεων, τάς ὁποίας συνάπτει ἡ TENNESSEE VALLEY AUTHORITY (T.V.A.) εἰς Η.Π.Α. μετά τῆς Ἑταιρείας REYNOLDS METALS Co διά τό ἐργοστάσιον Ἀλουμινίου τῆς τελευταίας. Εἰς μίαν χαρακτηριστικήν τοιαύτην σύμβασιν ἡ τιμή ἦτο 14,40 $ ἤτοι 432 δρχ. ἐτησίως ἀνά KW μεγίστης ζητήσεως σύν 2,5 MILLS ἤτοι 7,5 λεπτά ἀνά KWH.

Ὑπό τόν ἀναμενόμενον μέσον ἐτήσιον συντελεστήν φορτίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐργοστασίου Ἀλουμινίου τοῦτο θά ἰσοδυνάμει πρός μίαν συνολικήν τιμήν 13,2

./.

λεπτῶν, ἥτις εἶναι μίαν καὶ ἡμίσειαν φορὰν μεγαλυτέρα τῆς τιμῆς τῆς Ἑλληνικῆς Συμβάσεως. Ἐπὶ πλέον ἡ TVA εἶναι ἐκ τῶν μεγαλυτέρων καὶ ἐκ τῶν οἰκονομικώτερον λειτουργούντων ὀργανισμῶν παροχῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας εἰς τὸν κόσμον, τὸ δὲ μέσον κόστος ἀνὰ KWH εἶναι μικρὸν μόνον ποσοστὸν τοῦ μέσου κόστους παροχῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ Σύμβασις αὕτη ἰσχύει μόνον διὰ περίοδον 12 ἐτῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου συνάψεώς της, δύναται δὲ νὰ ἀνανεωθῇ κατόπιν διὰ διαδοχικὰς περιόδους 10 ἐτῶν. Ἐπὶ πλέον ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν περιόδων αὐτῶν ἡ ἐπιβάρυνσις ἐνεργείας μεταβάλλεται αὐτομάτως ἀκολουθοῦσα τὰς διακυμάνσεις τοῦ κόστους τοῦ καυσίμου, ἀμφότεραι δὲ αἱ ἐπιβαρύνσεις ἐνεργείας καὶ ἰσχύος αὐξάνουν ἐὰν αὐξηθοῦν οἱ φόροι κ.λ.π., οἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς τὸν Ὀργανισμὸν παροχῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Τὸ ἐλαστικὸν τοῦτο τιμολόγιον εὑρίσκεται εἰς τελείαν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀκαμψίαν τοῦ ἑλληνικοῦ τιμολογίου.

2. 5. Σύγκρισις μὲ τὸν τύπον κόστους "Α"

Πρό ἔτους ἐγένετο μία πλήρης ἀνάλυσις κόστους ἐπὶ τῇ βάσει προβλέψεων τῶν συνθηκῶν τοῦ ἔτους 1966 προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθῇ αὕτη ὡς βάσις διὰ προτάσεις τιμολογίων. Οἱ ἀριθμοὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ γράφεντος ἐκφωνηθεῖσαν ἐργασίαν "Προκαταρκτικὴ Ἔκθεσις ἐπὶ Τιμολογίων Ἠλεκτρικῆς Ἐνεργείας", ἥτις ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ γραφείου τῶν Τεχνικῶν Συμβούλων KENNEDY & DONKIN κατὰ τὸν Αὔγουστον 1963. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ Σύστημα τῆς ΔΕΗ ἐχωρίσθη εἰς 3 τμήματα ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον (σημεῖον "Α") περιελάμβανε τὸ κόστος παραγωγῆς, τῆς διασυνδέσεως ὑψηλῆς τάσεως καὶ τῆς μεταφορᾶς. Τοῦτο ἐκάλυπτε τὸ κόστος μέχρι τοῦ σημείου περίπου ἐκ τοῦ ὁποίου ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐγένετο ἡ τροφοδότησις τοῦ Ἀλουμινίου. Εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ κόστος μεταφορᾶς ἦτο ἐλαφρῶς μεγαλύτερον ἀπὸ ὅτι θὰ ἀπητεῖτο ἐὰν εἷς μόνον σταθμὸς ἐτροφοδότει μίαν Βιομηχανίαν πλησίον του εὑρισκομένην. (Λόγῳ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ ἡ αὔξησις τοῦ κόστους παραγωγῆς ἀνῆλθεν εἰς 14% εἰς τὸ σημεῖον "Α", ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 9% τὸ ὁποῖον παρεδέχθημεν ἀνωτέρω).

Συμφώνως πρὸς τὸν τύπον κόστους "Α" τοῦ 1966 (πίναξ 18, σε. 35 τῆς Προκαταρκτικῆς Ἐκθέσεως) ἡ τιμὴ παροχῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ τὸ Ἀλουμίνιον θὰ ἦτο ὡς κατωτέω:

| | | |
|---|---|---|
| 110 MW πρὸς 1327 δρχ. ἀνὰ ἔτος καὶ KW | = | $146,0 \times 10^6$ δρχ. |
| $830 \times 10^6$ KWH πρὸς 11,08 λεπτὰ ἀνὰ KWH | = | $91,9 \times 10^6$ " |
| Σύνολον | | $237,9 \times 10^6$ " |

$$\text{Μέση τιμή} = \frac{237,9 \text{ δρχ.}}{830 \text{KWH}} = 28,6 \text{ λεπτὰ ἀνὰ KWH}$$

Τοῦτο εἶναι μεγαλύτερον κατὰ 2,2 φορὰς τοῦ ὑποθετικοῦ κόστους τῶν 13 λεπτῶν καὶ 3 φορὰς περίπου τῆς ἀρχικῆς συμβατικῆς τιμῆς τῶν 9,3 λεπτῶν. Οἱ κύριοι παράγοντες διὰ τὴν διαφορὰν αὐτὴν εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

./.

2.5.1 Ὁ Τύπος κόστος βασίζεται ἐπί τῶν προβλέψεων τοῦ προϋπολογισμοῦ διά τό ἔτος 1966, τό ὁποῖον ἀποτελεῖ τόν στόχον πρός τόν ὁποῖον ἀποσκοποῦν τά νέα τιμολόγια. Ἡ συνολική "ἀπόδοσις" τοῦ κεφαλαίου (περιλαμβάνουσα τόν τόκον καί τήν ἀπόσβεσιν) διά τήν ὁποίαν ἔχει γίνει πρόβλεψις εἰς τόν προϋπολογισμόν συντίθεται ἐκ τῶν κάτωθι:

| | |
|---|---|
| Τόκος (τέρμα σελ. 31) | 6,315 % |
| Ἀπόσβεσις ὑδροηλεκτρικοῦ σταθμοῦ 1/65 | 1,538 % |
| | 7,853 % |

Τοῦτο εἶναι μεγαλύτερον κατά 1,28 φοράς τοῦ ἀντιστοίχου μεγέθους 6,139%, τό ὁποῖον ἐχρησιμοποιήθη κατά τόν ὑποθετικόν ὑπολογισμόν τοῦ κόστους.

Σημ: Τά ἀνωτέρω μεγέθη ἐκφράζονται ὡς ποσοστά τῶν ἀρχικῶν δαπανῶν. Οὕτω τό ἐπιτόκιον θά προέκυπτε μεγαλύτερον ἐάν ἐξεφράζετο ἐπί τοῖς ἑκατόν τοῦ ἀρχικοῦ κεφαλαίου.

2.5.2. Ὁ τύπος κόστους "Α" ἐκφράζει τό μέσον κόστος παραγωγῆς ὑπό τοῦ συνόλου τῶν σταθμῶν παραγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, ὑδροηλεκτρικῶν καί θερμοηλεκτρικῶν, κατά τό 1966, ἐνῶ ὁ ὑποθετικός ὑπολογισμός δίδει τό τμηματικόν κόστος ἑνός εἰδικοῦ λίαν οἰκονομικοῦ τμήματος, τό ὁποῖον προστίθεται εἰς τήν παραγωγικήν ἱκανότητα τῶν σταθμῶν. Ἀκόμη καί εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν ἀποτελεῖ κατά πᾶσαν πιθανότητα τοῦτο τό βραχυχρόνιον τμηματικόν κόστος καί μόνον καί δέν καλύπτει τό κόστος ἀντικαταστάσεως τοῦ ὑπό ἐκμετάλλευσιν ἐνεργητικοῦ.

2.5.3 Ὁ τύπος κόστους "Α" περιλαμβάνει μίαν ποσοστιαίαν κατανομήν (μέχρι τοῦ σημείου τροφοδοτήσεως δι' ὑψηλῆς τάσεως) τῶν κάτωθι μεγεθῶν:

α) Δαπανῶν διευθύνσεως (3,6% πίναξ 12)
β) Γενικῶν ἐξόδων τῆς ἐπιχειρήσεως (προσθήκη 4% πίναξ 16)
γ) Ὑψηλοτέρου κόστους λειτουργίας μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως (ἀντιπροσωπεύοντος προσθήκην 5,4%)

2.5.4. Εἰς τόν τύπον κόστους "Α" τό κόστος τῆς μεταφορᾶς καί διασυνδέσεως ὑψηλῆς τάσεως παρίσταται διά τοῦ μεγέθους 250,1 εἰς τήν 6ην γραμμήν τοῦ πίνακος 17, ὡς ποσοστόν τοῦ ἀριθμοῦ 1.793,4 ὅστις ἀντιπροσωπεύει τό μερικόν ἄθροισμα τῶν πρώτων 5 γραμμῶν εἰς τήν αὐτήν στήλην. Τοῦτο αὐξάνει τό κόστος παραγωγῆς κατά 14% ἐνῶ τό ποσοστόν τό ὁποῖον ἐχρησιμοποιήθη κατά τόν ὑποθετικόν ὑπολογισμόν ἦτο μόνον 9%.

2.5.5. Εἰς στρογγυλούς ἀριθμούς συνδεδυασμένον ἀποτέλεσμα τῶν ἀνωτέρω παραγόντων δύναται νά ἐκφρασθῇ διά τῶν κάτωθι σχέσεων πολλαπλασιασμοῦ τοῦ κόστους:

./.

(Παράγων 1) 1,3 X (Παράγων 2) 1,4 X (Παράγων 3 & 4) 1,2 = 2,2

Ἡ θεμελιώδης διαφορά μεταξύ τῶν βάσεων ὑπολογισμοῦ τῶν δύο περιπτώσεων εἶναι ὅτι ὁ τύπος κόστους ἀφορᾶ εἰς τό καθ'ἅπασαν τήν χώραν ἐκτεινόμενον ἠλεκτρικόν σύστημα τό ὁποῖον παρέχει ἀσφάλειαν παροχῆς καί συχειαν. Ἐξασφαλίζει ἀπόδοσιν ἐπί τοῦ ἐπενδεδυμένου κεφαλαίου ἱκανήν ὄχι μόνον νά ἐπιτρέψη εἰς τήν Ἐπιχείρησιν νά συνεχίση ἐπ'ἄπειρον τήν λειτουργίαν της ὑπό τόν παρόντα ρυθμόν, ἀλλά καί νά συμβάλη εἰς τήν "αὐτοχρηματοδότησιν" ἔργον μελλοντικῆς ἐπεκτάσεως.

2.6. Πρακτικές Σκέψεις

Ἀπό καθαρῶς πρακτικῆς καί πολιτικῆς σκοπιᾶς εἶναι ἀμφίβολον ἐάν θά ἦτο δυνατή ἡ προσέλκυσις βιομηχανιῶν μεγάλου μεγέθους εἰς τήν χώραν μέ ἀριθμούς τόσον ὑψηλούς οἵους δίδει ὁ τύπος κόστους "Α". Ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι κρίνεται ἐπιθυμητή ἡ προσέλκυσις τοιούτων βιομηχανιῶν, τίθεται τό ἐρώτημα κατά πόσον ἐπιτρέπεται νά μειώσωμεν τάς τιμάς. Αἱ θεμελιώδεις ἀρχαί αἱ ὁποῖαι διέπουν τήν ἀπάντησιν πρός τό ἐρώτημα αὐτό εἶναι κατ'ἀρχήν ὅτι ἡ τιμή δέν θά ἔδει νά εἶναι τόσον χαμηλήν ὥστε νά συνεπάγεται ἀπώλειαν τῶν ὑπολοίπων καταναλωτῶν. Δεύτερον, θά πρέπει νά ἐξασφαλίζη ὡρισμένην ἀπόδοσιν τοῦ χρησιμοποιουμένου κεφαλαίου, ἡ ὁποία νά κρίνεται ἱκανοποιητική τόσον ὑπό τῆς ΔΕΗ ὅσον καί τῆς Κυβερνήσεως. Δέν ὑπάρχει ἀνάγκη νά εἶναι τόσον ὑψηλή ὅσον ἡ χρησιμοποιηθεῖσα ἀπόδοσις κατά τάς προβλέψεις τοῦ 1966 καί τῶν ἐξ αὐτῶν προκυψάντων τύπων κόστους, καθόσον αὕτη περιλαμβάνει καί ἓν στοιχεῖον "αὐτοχρηματοδοτήσεως" τό ὁποῖον δύναται νά παραβλεφθῆ εἰς τήν περίπτωσιν ἐξαιρετικῶς ἐπιθυμητῶν ἐπιχειρήσεων. Τρίτον, θά ἔδει νά συνεισφέρη κάποιον ποσοστόν εἰς τήν κάλυψιν τῶν γενικῶν ἐξόδων κ.λ.π. Τό ποσοστόν αὐτό θά ἠδύνατο νά εἶναι μικρότερον ἀπό τό περιλαμβανόμενον εἰς τόν τύπον κόστους, ἡ ἀπόδοσις τέλος θά ἦτο δυνατόν νά ἀπαλλαγῆ τῆς συνεισφορᾶς εἰς τό κόστος καθιερώσεως ἑνιαίου τιμολογίου καθ'ἅπασαν τήν ἠπειρωτικήν χώραν καί τάς νήσους.

Εἶναι πολύ δύσκολον νά συμπεριληφθοῦν αἱ ἀνωτέρω ἀρχαί εἰς πραγματικούς ἀριθμούς, ἰδιαιτέρως ὅσον ἀφορᾶ εἰς τήν δευτέραν, ἡ ὁποία εἶναι ἰδιαζούσης σημασίας διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ κόστους καί ἀποτελεῖ κυρίως ἀντικείμενον τῆς κρατικῆς πολιτικῆς. Θά ἠδύνατο προκαταρκτικῶς νά προταθῆ ὅπως μή προσφέρωνται τιμολόγια εἰς τιμάς κάτω τοῦ 70% τῶν διδομένων ὑπό τοῦ ἀνωτέρω τύπου, ἐφ'ὅσον βεβαίως δέν ὑπεισέρχονται ἄλλοι παράγοντες ἐκτός τῶν προμνησθέντων. Ἡ πρότασις αὕτη θά συνεπήγετο μίαν συνολικήν τιμήν τροφοδοτήσεως τοῦ Ἀλουμινίου ἀνερχομένην εἰς 20 λεπτά ἀνά KWH, ὑπολειπομένην δηλαδή κατά τι τῶν 7 MILLS.

./.

Θά χρειασθῆ προσοχή ὥστε νά ἀποφευχθῆ ἡ διαπραγμάτευσις μεμονωμένων περιπτώσεων ἐν κενῷ καί ἄνευ ἀποδόσεως τῆς δεούσης σημασίας ἥν αὐτη δύναται νά ἔχη ἐπί τῆς γενικῆς καταστάσεως. Πρέπει νά κατανοηθῆ ὅτι πᾶσα εἰδική προσφορά ἀποτελεῖ προηγούμενον καί δυνατόν νά ὁδηγήση εἰς τήν ἀπαίτησιν τῶν αὐτῶν ὅρων καί ὑπό τρίτων. Ἐφ'ὅσον ζητεῖται παρά τῆς Ἐπιχειρήσεως νά δύναται αὕτη ἐν τῷ συνόλῳ νά στηρίζεται εἰς τάς ἰδίας της δυνάμεις, οἱαδήποτε παραχώρησις πρός ἕνα καταναλωτήν θά πρέπει νά βαρύνη τούς ὑπολοίπους καταναλωτάς.

3. Σχόλια ἐπί τῶν ὅρων τῆς Συμβάσεως

(Αἱ ἑπόμεναι παραπομπαί σελίδων καί παραγράφων ἀναφέρονται εἰς τήν γαλλικήν μετάφρασιν τῆς Συμβάσεως).

Γενικά Σχόλια:

Πολλά ἐκ τῶν ἄρθρων εἶναι διφορούμενα, τῶν μεγεθῶν μή καθοριζομένων ἐπακριβῶς, μερικῶν δέ ἐξ αὐτῶν ἀδυνατούντων νά τηρηθοῦν. Σημαντικά χρηματικά ποσά ἐξαρτῶνται ἐκ δεδομένων τά ὁποῖα διαθέτει ὁ εἷς μόνον ἐκ τῶν δύο ἐνδιαφερομένων μερῶν καί ὑπάρχει ἀπεριόριστον περιθώριον διαφωνιῶν, αἵτινες δυνατόν νά ἀπαιτήσουν διαιτησίαν ἤ ἀκόμη δικαστικήν ρύθμισιν.

Σελίς 2, Παρ. 3

Ἀναφέρεται ὅτι εἰς ἥν περίπτωσιν ἡ Ἑταιρεία ἤθελε προκαλέσει μεταβολήν τινα εἰς τά χαρακτηριστικά τῆς χρησιμοποιήσεως ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, θά ζητηθῆ παρ'αὐτῆς ὅπως ἀποζημιώση τήν ΔΕΗ διά τάς προκληθείσας προσθέτους οἰκονομικάς ἐπιβαρύνσεις. Φαίνεται ὅτι αἱ ἐπιβαρύνσεις αὗται θά εἶναι δύσκολον νά ὑπολογισθοῦν καί σχεδόν ἀδύνατον νά ἐξακριβωθοῦν.

Σελίς 3, Παρ. 5

Εἰς τήν περίπτωσιν ὑπερβάσεως τῆς ζητήσεως κατά ποσοστόν μεγαλύτερον τοῦ 5% τοῦ συμπεφωνημένου μεγέθους "ἡ ἀντιστοιχοῦσα ἐνέργεια εἰς τήν ἐπί πλέον ἰσχύν" θά πληρωθῆ εἰς καθωρισμένην τιμήν. Ἡ ἐνέργεια ἥτις ἀντιστοιχεῖ εἰς ὡρισμένην ἰσχύν δέβ ἀποτελεῖ συγκεκριμένον μέγεθος καί πρέπει αὕτη ἐπακριβῶς νά προσδιορισθῆ, ἐάν τό ἄρθρον αὐτό πρόκειται νά ἰσχύση. Ἡ ἐνέργεια εἶναι τό γινόμενον τῆς ἰσχύος ἐπί τόν χρόνον καί τό ἄρθρον αὐτό εἶναι ἄχρηστον, ἐφ' ὅσον δέν δίδεται ὁ ἀριθμός τῶν ὡρῶν χρησιμοποιήσεως κατ'ἔτος.

Σελίς 4, Παρ. 1

Ἐάν ἡ ἐπί πλέον ἰσχύς προκαλῆ "διαταραχάς" εἰς τό δίκτυον τῆς ΔΕΗ, ἡ ΔΕΗ δύναται νά ζητήση ἀπό τήν Ἑταιρείαν ὅπως μειώση τήν ζήτησίν της ἄνευ χρονοτριβῆς καί ἐφ'ὅσον εἶναι ἀπαραίτητον, νά διακόψη τήν τροφοδότησιν. Εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν ἡ λόγῳ τῆς διακοπῆς μή χρησιμοποιηθεῖσα παρά τῆς Ἑταιρείας ἐνέργεια δέν θά ἀφαιρεῖτο ἐκ τοῦ ἐγγυημένου ἐλαχίστου τῆς καταναλώσεως. Εἶναι δύσκολον νά ἴδη κανείς πῶς ἠδύνατο νά προσδιορισθῆ ἡ ἔκτασις τῆς διαταραχῆς καί εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατον νά μετρηθῆ ἡ ποσότης τῆς μή χρησιμοποιηθείσης ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας λόγῳ τῆς ἐπισυμβάσης διακοπῆς.

./.

Σελίς 7, Παρ. 4

'Ο τρόπος αὐτός ἀναπτύξεως τοῦ θέματος εἶναι ἀδικαιολογήτως περιπεπλεγμένος καί θά ἦτο ἁπλούστερον νά ὁμιλῆ κανείς περί 81% ἀντί 90% τοῦ 90%.

Σελίς 7, παρ. 6

Αὕτη προβλέπει ὅτι εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ 'Εταιρεία καταναλώση ἐνέργειαν μικροτέραν τοῦ συμβατικοῦ ἐγγυημένου ἐλαχίστου, ὁπότε βεβαίως θίγονται αἱ ἐλάχισται πληρωμαί της, τό κάτω τοῦ ἐλαχίστου ποσόν τῆς ἐνεργείας τό ὁποῖον δέν κατηναλώθη θά ἀφαιρεθῆ ἀπό τό ἐγγυημένον ἐλάχιστον, ἐφ'ὅσον πωλήση τοῦτο ἡ ΔΕΗ εἰς ἄλλους καταναλωτάς. Εἶναι ἀδύνατον νά ἐξακριβώση κανείς τήν πηγήν ἤ τόν προορισμόν μιᾶς μεμονωμένης κιλοβατώρας καί νά συντάξη οὕτω κανονισμούς ρυθμίζοντας τήν διάθεσιν συγκεκριμένων ποσοτήτων ἐνεργείας. Εἰς τήν πραγματικότητα "ἡ ἐνέργεια ἥτις δέν κατηναλώθη ἐκ τῆς 'Εταιρείας" δέν θά ἐπωλεῖτο εἰς κανένα, ἁπλῶς δέν θά ὑπῆρχεν. 'ΗΔΕΗ θά ἠλάττωνε τήν παραγωγήν της κατά τό αὐτό ποσόν ἐνεργείας.

Σελίς 8, παρ. 2

Προβλέπεται, ὅτι εἰς περίπτωσιν καθ'ἣν ὁ γαλλικός Ὅμιλος ἤθελεν ἐλαττώση τήν παραγωγήν του λόγω παγκοσμίου κρίσεως εἰς τήν παραγωγήν 'Αλουμινίου τό ἐγγυημένον ἔσοδον τῆς ΔΕΗ θά ἐμειοῦτο κατ'ἀναλογίαν. Αὐτό ἀποτελεῖ ἀλλόκοτον ἀπαίτησιν. Κατ'ἀρχήν πρέπει ν'ἀποφασισθῆ τί μέγεθους ἐμπορική διακύμανσις δύναται νά λάβη χώραν, πρίν ἤ αὐτη δύναται νά χαρακτηρισθῆ ὡς "κρίσις". Κατά δεύτερον λόγον θά ἀπαιτηθῆ ἡ ἔρευνα τῆς λειτουργίας ξένης ἑταιρείας ἐργαζομένης εἰς ἄλλην χώραν καί τρίτον θά πρέπει ὄχι μόνον νά διαπιστώση κανείς τί αὐτη πράττει ἀλλά καί ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι διά νά πράττη οὕτω. 'Η σύμβασις εἶναι μεταξύ τῆς ΔΕΗ καί τῆς 'Εταιρείας καί εἶναι ἐντελῶς παράλογον ν'ἀναμένη κανείς ἀπό τήν ΔΕΗ νά ἐπωμισθῆ αὐτη εὐθύνας διά τάς πράξεις τρίτων, περί τῶν ὁποίων οὔτε ἄμεσον γνῶσιν ἔχει καί οὔτε τόν ἐλάχιστον ἔλεγχον εἶναι δυνατόν νά ἐξασκήση.

Σελίς 10, παρ. 6

Προβλέπεται ὅτι ἡ 'Εταιρεία 'Αλουμινίου ἀφοῦ πληρώση ἁπάσας τάς δαπάνας καί ἐπιβαρύνσεις της, ὁμοῦ μετά μερίσματος 8% ἐπί τῶν μετοχῶν της, θά δώση εἰς τήν ΔΕΗ 15% τοῦ ἀπομένοντος περισσεύματος. 'Εάν λάβη κανείς ὑπ'ὄψιν του ὅτι τό περίσσευμα τοῦτο προκύπτει μόνον καί μόνον διότι ἡ ἠλεκτρική ἐνέργεια χορηγεῖται εἰς πολλήν χαμηλήν τιμήν ἡ ἐπαναπληρωμή μόνον τοῦ 15% εἶναι τόσον μικρά ὥστε νά καταντᾶ σχεδόν ὑποτιμητική. 'Επί πλέον ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ θά συνεπήγετο τήν χρησιμοποίησιν λογιστῶν πρός ἔλεγχον τῶν βιβλίων, πρᾶγμα πολύ δύσκολον νά πραγματοποιηθῆ.

4. Λόγοι οἵτινες δύνανται νά προταχθοῦν προκειμένου νά ζητηθῆ ἡ ἀναθεώρησις τῆς Συμβάσεως.

4.1 Τό ὑπολογισθέν κόστος κατασκευῆς τῶν νέων σταθμῶν οἵτινες πρόκειται νά κατασκευασθοῦν ἔχει ἤδη ἀναθεωρηθεῖ πρός τά ἄνω. 'Εν ὄψει τῆς συνεχι-

./.

ζομένης αὐξητικῆ τάσεως τῶν τιμῶν καὶ τῶν μισθῶν εἶναι πολὺ πιθανόν, ὅτι ὅταν ἔλθη ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ σταθμοὶ θὰ κατασκευασθοῦν, τὸ πραγματικὸν κατασκευαστικὸν κόστος νὰ ἀποδειχθῆ ἀκόμη ὑψηλότερον.

4.2 Τὰ μεγέθη ἀπαιτουμένης ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἀνὰ τόννον προϊόντος τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιήθησαν προκειμένου νὰ ἐδραιωθῆ ἡ ἀνάγκη χαμηλῆς τιμῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας φαίνονται σήμερον ἀνακριβῆ. Ὑπάρχει σοβαρὸς λόγος νὰ πιστεύση κανεὶς ὅτι ἡ πραγματικὴ κατανάλωσις ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας ἀνὰ τόννον Ἀλουμινίου δὲν θὰ ὑπερβῆ τὸ 80% τοῦ μεγέθους ὅπερ κατεγράφη κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις.

4.3 Ἡ διατήρησις σταθερᾶς εἰς δραχμὰς τιμῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ περίοδον 50 ἐτῶν, ἀνεξαρτήτως μεταβολῶν εἰς τὴν ἀξίαν τῆς δραχμῆς, τὴν τιμὴν τοῦ ἀλουμινίου ἢ τὸ κόστος ἄλλων ὑλικῶν καὶ ὑπηρεσιῶν εἶναι ἐντελῶς ἄδικος. Εἶναι προβληματικὸν ἐὰν ἡ κατάστασις αὕτη θὰ ἦτο παραδεχθῆ ὑπὸ οἱασδήποτε ἀνὰ τὸν κόσμον Κυβερνήσεως σήμερον καὶ εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν θὰ ἐξακολουθήση ἐπ'ἄπειρον νὰ εἶναι παραδεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

4.4 Πολλὰ ἄρθρα τῆς Συμβάσεως εἶναι διατυπωμένα κατὰ τρόπον διφορούμενον καὶ δὲν δύνανται νὰ ἰσχύσουν παρὰ μόνον ὅταν διευκρινισθοῦν καὶ ἀκριβολογήσουν. Τοῦτο ἀφορᾶ κυρίως τὰ εἰς τὸ μέρος 3 τοῦ παρόντος σημειώματος ἀναφερόμενα ἄρθρα ἐν λεπτομερείᾳ.

D. J. BOLTON
20-5-1964